

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/147/2025
Identifikačné číslo spisu:	5722202684
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5722202684.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Jany Haluškovvej v spore žalobcov: 1/ C. C., nar. XX. XX. XXXX, E., C. E. XXXX/XX, 2/ Mgr. I. C., nar. XX. XX. XXXX, E., C. E. XXXX/XX, obidve právne zastúpené: JUDr. Ivetou Ďurčáfovou, advokátkou, Martin, Kollárova 35, proti žalovanému: C. C., nar. XX. XX. XXXX, E., I. P. XXX/X, právne zastúpený: JUDr. Janka Grolmusová, advokátka, Martin, E. B. Lukáča 2, v konaní o určenie neplatnosti závetu, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. 5C/50/2022, o dovolaní žalobkýň proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. mája 2025 sp. zn. 9Co/50/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 5C/50/2022-849 zo dňa 14. 11. 2024 výrokom I. určil, že závet zo dňa 10. 12. 2009 poručiťky I. C., rod. H., nar. XX. X. XXXX, zomrelej XX. X. XXXX, ktorým vylúčila zákonného dediča D. C., nar. XX. X. XXXX z dedičstva po nej, je v rozsahu zodpovedajúcom polovici jeho dedičského podielu zo zákona neplatný. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1. Súd prvej inštancie uzavrel, že v konaní nebolo preukázané, že by poručiťka robila právny úkon, ktorý by bol v rozpore s ust. § 37 ods. 1 a § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Nebolo preukázané, že by ho neurobila slobodne, vážne, určite a zrozumiteľne a takisto nebolo preukázané, že by v čase spisania závetu konala v duševnej poruche, ktorá by ju robila pre tento právny úkon neschopnou. Samotné tvrdenie žalobkýň ohľadne zdravotného stavu poručiťky bez riadneho posúdenia jej zdravotného stavu v súlade s ust. § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je postačujúcim dôkazom v konaní, ani preukázanou skutočnosťou, ktorú by mal súd zohľadniť. Právna zástupkyňa žalobkýň na poslednom pojednávaní predložila výpisy zo zdravotnej dokumentácie poručiťky, išlo o výpis zo dňa 15. 11. 2000 a zo dňa 23. 6. 2011. Išlo o zdravotné záznamy, ktoré boli robené v obdobiach pred a po

spísaní závetu. Pokiaľ išlo o zdravotný záznam, ktorý bol pred spísaním závetu, išlo o záznam s odstupom takmer 9 rokov. Ani tieto dôkazy nemohli byť zohľadnené pre posúdenie zdravotného stavu poručiťky v čase spísania závetu.

1.2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 476 b) a § 479 Občianskeho zákonníka. Dospel k záveru, že závet, ktorý podpísala poručiťka (pravosť podpisu bola preukázaná znaleckým dokazovaním) závet nenapísala vlastnou rukou, tento bol vypracovaný advokátom a súd mal preukázané, že bol podpísaný dvomi svedkami. U poručiťky neboli zistené a ani v konaní preukázané skutočnosti, že by závet musel byť urobený formou notárskej zápisnice v súlade s ust. § 479 d) Občianskeho zákonníka. Pokiaľ išlo o tvrdenie žalovaného, že pri vyporiadaní dedičstva po jeho otcovi a právnom predchodcovi žalobkyni, teda jeho bratom, došlo k takému vyporiadaniu dedičstva, ktoré by následne odôvodňovalo, že poručiťka, teda ich matka svoje vlastníctvo predstavujúce polovicu rodinného domu s príslušenstvom (ktoré vlastnila so svojim mužom a ktorého polovicu zdedil po jej mužovi syn D. C.), aby druhú polovicu odkázala v závete poručiťka žalovanému. Z dedičského rozhodnutia D 806/87 bolo možné zistiť len tú skutočnosť, že medzi dedičmi došlo k dohode, na základe ktorej polovica nehnuteľností patriacich otcovi žalovaných pripadla synovi D. a druhú polovicu vlastnila naďalej ich matka I. C.. Nebola tu uvedená žiadna skutočnosť týkajúca sa vyplatenia sumy 150.000 Kč rodičmi žalovanému tak, ako to bolo tvrdené žalobkyni. K skutočnosti vyplatenia tejto sumy sa v čestnom vyhlásení vyjadril sused žalobkyni, resp. poručiťky E. K., ale len spôsobom, že sa o tom rozprával s D. C. J.. Vyplatenie týchto finančných prostriedkov nebolo preukazované, ale tento dôkaz by ani nemal žiadnu výpovednú hodnotu. Poručiťka, ktorá bola spoluvlastníčkou polovice nehnuteľností, kde druhú polovicu vlastnil jej syn D. C., bola oprávnená nakladať s touto polovicou a podpísať závet, na základe ktorého táto jej ideálna polovica by mala byť dedičstvom žalovaného. Teda prejavila vôľu, aby druhú polovicu domu získal žalovaný. Podľa názoru súdu nemožno čl. II závetu vykladať tak, že druhý syn D. C. by bol vylúčený z dedičstva po poručiťke v časti polovice nehnuteľností jej patriacich.

1.3. Po preukázaní pravosti podpisu poručiťky na závete, žalovaný nenavrhol už vykonať žiadne dokazovanie, teda ani výsluch svedkov. Toto uviedol prostredníctvom právnej zástupkyne. Právna zástupkyňa žalobkyni trvala na výsluchu svedka pána K. a pani Q., ktorí sa mali vyjadriť k tomu, že poručiťka nemala v úmysle prevádzať za života svoj podiel na nehnuteľnostiach. Súd prvej inštancie tento návrh na vykonanie dokazovania zamietol, pretože v konaní by svedkami uvádzané skutočnosti k okolnostiam, ktoré uviedli žalobkyne nezmenilo skutkový a právny stav vo veci. Na základe vykonaného dokazovania pri zohľadnení všetkých listinných dôkazov predložených do spisu s prihliadnutím na vyjadrenia strán sporu súd dospel k záveru, že poručiťka mala úmysel nakladať so svojim spoluvlastníctvom tak, že v prípade smrti by tento majetok nadobudol žalovaný, avšak neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by vylúčili z dedičstva zákonného, neopomenuteľného dediča, a to syna poručiťky D. C.. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetným závetom došlo k tomu, že nebol tu zohľadnený neopomenuteľný dedič, a to otec žalobkyni, pretože zo žiadnym skutočností zistených v tomto spore nevyplývalo, že by nemal byť dedičom po svojej matke a keďže došlo k jeho opomenutiu v závete, závet v časti polovice jeho dedičského podielu je neplatný. Žalobkyne si boli vedomé tej skutočnosti, že žalovaný ako ich strýko bude dedičom minimálne v jednej štvrtine k celej nehnuteľnosti a pokiaľ budú chcieť nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť bude ich povinnosťou vyplatiť žalovaného v jeho štvrtinovom podiele. Žalovaný mal záujem byť spoluvlastníkom na základe závetu polovice predmetnej nehnuteľnosti, avšak bolo by to v rozpore s ust. § 479 Občianskeho zákonníka. Právna zástupkyňa žalobkyni okrem toho, že chcela vysloviť, že závet je neplatný, eventuálne pripúšťala aj tú skutočnosť, že by bol neplatný len v rozsahu zodpovedajúcom polovice dedičského podielu zákonného dediča, pričom podľa nej vylúčenými dedičkami by boli žalobkyne v rade 1/ a 2/ (v čase podania žaloby bola tu zahrnutá aj ďalšia žalobkyňa, a to matka žalovanej v rade 1/ a 2/). Súd bol toho názoru, že opomenutým dedičom bol syn poručiťky D. C., ktorý v čase smrti poručiťky žil a žalobkyne sú len právny nástupkyňami po svojom otcovi s tým, že predmetná nehnuteľnosť je vyporiadavaná v dedičskom konaní po poručiťke I. C., rod. H.Á.. Eventuálny petit, ktorý bol formulovaný spôsobom, že dedičkami po menovanej, ktoré by boli v závete opomenuté boli žalobkyne, podľa názoru nebol správny. S prihliadnutím na právnu úpravu upravujúcu predmet sporu súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku a závet v časti, kedy došlo k opomenutiu neopomenuteľného dediča určil neplatným, vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

1.4. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Súd

rozhodol tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože žalobkyne boli úspešné z polovice nároku, ktorého sa domáhali a rovnako takýto úspech bol na strane žalovaného. Tento pomer úspechu a neúspechu odôvodňoval, aby súd nepriznal žiadnej zo strán právo na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 27. mája 2025 sp. zn. 9Co/50/2025 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. (prvý výrok) Žalovanému voči žalobkyniam 1/ a 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. (druhý výrok)

2.1. Odvolací súd uviedol, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že poručiiteľka závet podpísala. Ďalej bolo svedeckými výpoveďami preukázané, že svedkovia závet rovnako podpísali. Skutočnosť, že s odstupom 15 rokov si nepamätajú konkrétne okolnosti podpisovania sa stáva bežné. To, že si bližšie už nepamätajú okolnosti podpisovania po 14 rokoch, ak potvrdili vlastné podpisy, nemožno vykladať v tom smere, že závet je z tohto dôvodu neplatný. V súdnej praxi je bežným, že svedkovia po 14 rokoch nevedia uviesť bližšie okolnosti určitej udalosti, alebo úkonu, prípadne rozpoznať človeka (jeho tvár, výzor). Je skôr výnimočné, ak si niekto po 15 rokoch pamätá konkrétne okolnosti určitej udalosti (úkonu). Preto neobstoí námietka žalobkýň, že ak si svedkovia nepamätali bližšie okolnosti spísania závetu, tak uvedená skutočnosť spôsobuje neplatnosť závetu samotného. Slovné spojenie osobne známa, je potrebné vykladať v tom smere, že je svedkom známe v čase podpisu o koho sa jedná, a nie že majú bližšie vzťahy s uvedenou osobou. Je potrebné si uvedomiť, že § 476f Občianskeho zákonníka vylučuje, aby svedkami boli blízke osoby dedičov (preto napr. manželka žalovaného, žalobkyne, by nemohli byť svedkami závetu), a preto je potrebné, aby svedkami boli osoby neutrálne vo vzťahu k poručiiteľovi a dedičom. Podľa názoru súdu rímskokatolícky kňaz takouto osobou bez pochyby je, ako aj druhý svedok, ktorý sa na závet podpísali. Len bližšie vzťahy s poručiiteľkou by odôvodňovali hlbšiu pamäťovú stopu u svedkov, čo v tomto prípade nenastalo, na druhej strane si svedkovia boli vedomí podpisania závetu, a to je v konaní podstatné. Rovnako je podstatné, že bolo v konaní preukázané znaleckým posudkom, že poručiiteľka závet vlastnoručne podpísala. Odvolací súd konštatoval, že preto bolo nariadené znalecké dokazovanie, aby sa potvrdilo, alebo vyvrátilo, či závet podpísala poručiiteľka. Zo znaleckého posudku jednoznačne plynie, že závet podpísala. Tieto dve skutočnosti (podpis poručiiteľky a svedkov sú pravé) sú určujúce pre posúdenie platnosti závetu poručiiteľky. Obe uvedené skutočnosti riadne vyhodnotil súd prvej inštancie. Neobstoja potom námietky žalobkýň o neplatnosti závetu z dôvodu dôvodných pochybností o platnosti závetu, len z dôvodu, že svedkovia si už s odstupom času (14 rokov) od podpisu nepamätali konkrétne okolnosti podpisovania. Rovnako tak nebola dôvodná námietka žalobkýň ohľadne zdravotných problémov poručiiteľky, nakoľko nebolo preukázané, že tieto by jej bránili v porozumení obsahu závetu a jeho podpise. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že predložené lekárske správy svedčia o zdravotnom stave poručiiteľky v čase pred a po podpísaní závetu. Bez ohľadu na uvedené mal za to, že je však potrebné si uvedomiť, že obsah predložených lekárskeho správ nepreukazuje taký zdravotný stav poručiiteľky, ktorý by vylučoval jej spôsobilosť na podpísanie závetu. Takýto stav nepreukazujú ani tvrdenia žalobkýň o zlom zraku poručiiteľky. Odvolací súd konštatoval, že na preukázanie nespôsobilosti poručiiteľky na podpísanie závetu zo zdravotných dôvodov, by bolo potrebné preukázať jej nespôsobilosť znaleckým posudkom znalcom z príslušného odboru (napr. psychiatria, prípadne iného znalca z oblasti očné lekárskeho), ktorý by vylúčil spôsobilosť poručiiteľky na takýto právny úkon, z objektívnych zdravotných dôvodov. Takýto dôkaz v konaní nebol predložený, ani navrhnutý na vykonanie. Otázka spôsobilosti/nespôsobilosti na konkrétne právne úkony (v tomto prípade je to závet), je otázkou odbornou, ktorú môže zodpovedať len znalec z príslušného odboru, pričom takúto otázku si nemôže súd vyhodnotiť sám, len na podklade tvrdení (domnienok) sporovej strany. Ak nespôsobilosť v konaní nebola riadne preukázaná, musí súd vychádzať z toho, že poručiiteľka spôsobilá bola, tak ako tomu bolo v tejto prejednávanej veci. Žiaden vplyv na posúdenie platnosti nemá ani prípadná okolnosť, že poručiiteľka sa stránila cudzích ľudí, takéto tvrdenie nemôže obstať oproti podpísanému závetu. Rovnako tak domnienky (špekulácie) ohľadne toho, či poručiiteľka bola, alebo nebola schopná dostaviť sa k žalovanému boli bezpredmetné.

2.2. Ak žalobkyne namietali, že nebolo preukázané, že poručiiteľka vedela čo podpisuje, tak v prípade takejto námietky bolo práve na strane žalobkýň, aby preukázali, že na podklade zdravotného stavu poručiiteľky, táto nebola schopná posúdiť dôsledky právneho úkonu, ktorý podpisuje. Na to by však bol

potrebný znalecký posudok. V takomto konaní sa nespochybňuje platnosť závetu s poukazom na možný zdravotný stav poručiťky a jej schopnosť posúdiť takýto úkon, s tým, že následne toto preukazuje žalovaná strana. V prípade takýchto skutkových tvrdení (nespôsobilosť na vykonanie takéhoto úkonu) je povinná tieto tvrdenia preukázať sporová strana, ktorá ich urobila, a nie protistrana. Preto bolo úlohou žalobkyní dokázať nespôsobilosť poručiťky, a nie aby túto dokazoval žalovaný, nakoľko spôsobilosť poručiťky sa predpokladá, keďže nebola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Výšší vek neznamená, že osoba je automaticky obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, pričom aj osoby vyššieho veku zvyčajne majú dostatok duševných schopností, aby chápali význam svojich právnych úkonov. Námetka žalobkyní, že súd prvej inštancie nevypočul p. E. K. a nevysporiadal sa s jeho čestným prehlásením nebola dôvodná. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že pre posúdenie veci nie je podstatné vypočutie tohto svedka, nakoľko nemôže zmeniť skutkový stav veci. Jeho tvrdenie, že poručiťka prestala vychádzať z domu v rokoch 2007-2008 bolo nepodstatné, nakoľko odvolací súd uvedené tvrdenie považoval za všeobecné a na vec nerozhodujúce. E. K. nemohol sledovať neustále pohyb poručiťky, aby vedel dôvodne dosvedčiť, či táto skutočne niekedy dom opustila, alebo nie. K druhej časti jeho prípadného svedectva (o poskytnutí 150.000 Kčs) bolo potrebné uviesť, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že aj táto je pre konanie nepodstatná. Či žalovanému boli alebo neboli poskytnuté prostriedky nebolo pre posúdenie otázky platnosti, neplatnosti závetu určujúce. Riešenie tejto otázky má význam pre dedičské konanie (vyporiadanie dedičstva) a nie pre posúdenie platnosti závetu. Súdny majú konať hospodárne a riešiť podružné otázky, ktoré pre posúdenie veci nemajú právny význam. Presne takouto otázkou je otázka, či žalovaný dostal alebo nedostal 150.000 Kčs.

2.3. Rovnako bola nedôvodnou námetka, prečo sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou, že závet bol u manželky žalovaného v ich domácnosti. Uvedená okolnosť nemôže spôsobiť neplatnosť závetu ako takého, preto aj táto námetka bola tak absurdná, že z pohľadu súdu prvej inštancie sa nebolo s ňou potrebné zaoberať. Odvolací súd nevidel v postupe súdu prvej inštancie vadu (nevýhodnotením tejto žalobnej námietky), ktorá by bola spôsobilá viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd konštatoval, že ani námetka vierovyznania poručiťky nie je dôvodná. Odvolací súd mal za to, že nebolo preukázané žiadnym spôsobom, že by vierovyznanie malo vplyv na poslednú vôľu poručiťky I. C. a jej podpísanie závetu. Dospel k záveru, že skutkové tvrdenia uvádzané žalobkyniami ohľadne toho, že p. I. C. by si sama spísala závet, pretože sa nestretávala s cudzími ľuďmi z dôvodu vierovyznania, resp. že by nikdy nespísala závet, sú len tvrdenia vo forme domnienok (špekulácií), ktoré neboli potvrdené riadnym dôkazom. A ktoré sú v rozpore s písomnými dokladmi obsahujúcimi vlastnoručný podpis poručiťky - žiadosť o spísanie závetu, adresovaná advokátovi a samotný závet. Tvrdenie o vnútornom prežívaní poručiťky (viere, životných postojoch), ktoré by malo viesť k tomu, že by takýto právny úkon (závet) neurobila, je opätovne len tvrdením, že poručiťka je nespôsobilá na takýto právny úkon, nakoľko ak by vedela o čo ide, tak by to nevykonala. Takéto skutkové tvrdenia bolo možné preukázať len znaleckým posudkom, čo sa však v konaní nestalo, a preto v porovnaní so skutkovým záverom, že poručiťka závet podpísala (čo bolo preukázané znaleckým posudkom), nemôžu tieto tvrdenia obstáť. Súdne rozhodnutie o platnosti/neplatnosti závetu nemožno založiť na domnienkach a špekuláciách, ale musí byť založené na riadne preukázanom skutkovom stave tak, ako tomu bolo v tomto prípade. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd plne stotožnil so zamietnutím časti žaloby tak, ako to urobil súd prvej inštancie. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd ako vecne správny (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) potvrdil aj od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvoinstančného konania, ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán konania a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným a ktorý ani nebol spochybnený žiadnymi odvolacími námietkami.

2.4. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalovanému ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v celom rozsahu proti žalobkyniam 1/, 2/, ktoré vo veci úspech nemali.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali žalobkyne (ďalej aj ako „dovolatelia“) dovolanie, prípustnosť ktorého odôvodnili § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Namietali, že odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie rozhodli v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku a Občianskeho zákonníka. Už v rámci podaného odvolania poukázali na to, že súd prvej inštancie porušil viaceré princípy sporového konania, procesné práva žalobkyní, nevykonával

žalobkyňami navrhnuté dokazovanie a tým v konečnom dôsledku došlo k vydaniu rozsudku, ktorý nezohľadňuje skutkový a právny stav veci. Žalobkyne mali za to, že okolnosti týkajúce sa spisania a podpísania závetu ostali nejasné. V konaní nebolo jednoznačným spôsobom preukázané, že poručiiteľka podpísala závet pred dvoma súčasne prítomnými svedkami Ing. E. P.Á. a Mgr. S. P.. V konaní tiež nebolo preukázané, že k podpísaniu závetu poručiiteľkou a svedkami došlo v domácnosti žalovaného v jeden moment, t. j. súčasne. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie uvedené skutočnosti neskúmali, nezaoberali sa s nimi. Neriešili, či boli splnené podmienky pre platnosť závetu. Súd sa uspokojil s tvrdeniami vypočutých svedkov o tom, že si to nepamätajú. S ustálením odvolacieho súdu týkajúceho sa svedkov, že je bežné, že svedkovia po 14 rokoch nevedia uviesť bližšie okolnosti určitej udalosti alebo úkonu, prípadne rozpoznať človeka sa nie je možné uspokojiť, a to s prihliadnutím na princíp právnej istoty. Ust. § 476b Občianskeho zákonníka presne určuje podmienky pre platnosť závetu nenapísaného vlastnou rukou. Ak preukázateľne nie sú splnené tieto podmienky, nie je možné hodnoverným spôsobom ustáliť, že závet je platný. Povinnosťou odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie bolo náležite sa vysporiadať s týmito podmienkami. Skutočnosť, že vypočutí svedkovia vedeli len potvrdiť svoj podpis na záвете neosvedčuje skutočnosť, že boli naplnené znaky platného závetu. Naviac odvolací súd sa nevyporiadal s tým, že svedkovia sa nevedeli vyjadriť, či poručiiteľku vôbec niekedy videli, hoci na záвете je uvedené, že „Potvrďujeme svojimi podpismi, že pani I. C., nar. XX.X.XXXX, nám osobne známa, pred nami prítomnými svedkami prejavila svoju vôľu, tento závet vlastnoručne podpísala....“. Taktiež odvolací súd, ako ani súd prvej inštancie sa nevysporiadali s námietkou žalobkýň, prečo žalovaný ako závetný dedič nebol prítomný pri podpísaní závetu poručiiteľkou, nakoľko zákon jeho prítomnosť nevylučuje, ale všetko sa riešilo len v prítomnosti jeho manželky - I. C., s ktorou poručiiteľka nevychádzala. Žalobkyne v konaní, ako aj v odvolaní zdôraznili, že manželka žalovaného je osobne známa svedkom uvedeným na záвете. Odvolací súd sa nevysporiadal ani s námietkou, že v konaní pred súdom prvej inštancie neboli vypočutí svedkovia p. K. a p. Q., ktorí desaťročia bývali vedľa poručiiteľky. Títo svedkovia ako bezprostrední susedia poručiiteľky by vedeli náležitým spôsobom objasniť daný spor a najmä, či poručiiteľka riešila majetkové vzťahy, resp. či spísala závet. Taktiež ako dôkaz nebolo zohľadnené čestné prehlásenie p. K.. Poručiiteľka komunikovala len s ľuďmi, ktorých poznala, medzi ktorých patrili navrhnutí svedkovia. Nevykonaním a nezohľadnením týchto dôkazov došlo k závažnému porušeniu procesných práv žalobkýň. Bez toho, aby došlo k vykonaniu dôkazov súdy nemôžu ustáliť akú dôkaznú silu má ten-ktorý dokaz.

3.2. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku žalobkyne odôvodňujú tým, že v danom spore bolo potrebné zodpovedať právnu otázku: „Je platný závet v prípade, ak sa ani jeden zo svedkov uvedených na záвете v rámci svojho výsluchu v konaní nevedel vyjadriť k osobe poručiiteľky ani ku skutočnosti, či poručiiteľka pred nimi súčasne prítomnými závet vôbec podpísala a zároveň vyjadrila, že listina obsahuje jej poslednú vôľu, pričom len vedeli uviesť, že sa jedná o ich podpisy.“ Túto právnu otázku žalobkyne odôvodňujú tým, že ust. § 476b Občianskeho zákonníka určuje podmienky pre platnosť závetu nenapísaného vlastnou rukou poručiiteľa, medzi ktoré patrí aj to, že poručiiteľ musí vlastnou rukou podpísať a pred dvoma svedkami súčasne prítomnými výslovne prejať, že ide o uvedenú listinu. V danom prípade je na záвете napísané, že svedkom je poručiiteľka osobne známa, t. j. museli ju poznať, avšak z ich svedeckých výpovedí vyplynulo, že sa nielenže k osobe poručiiteľky vyjadriť nevedeli, ale nevedeli ani uviesť, či ju v živote videli, pričom sa vedeli vyjadriť len k osobe žalovaného a jeho manželky. Ak si pamätajú osobu žalovaného a jeho manželky je absolútne nelogické, aby si nepamätali osobu poručiiteľky, ktorej išli svedčiť na závet, pričom mali poznať jej poslednú vôľu. Žalobkyne majú za to, že jednou zo základných povinností svedkov na záвете je, že v prípade pochybností sa budú vedieť vyjadriť tak k osobe poručiiteľa, ako aj k jeho poslednej vôli naviac v prejednávacom spore bolo preukázané, že jedným zo svedkov mal byť katolícky kňaz, ktorého by si poručiiteľky nikdy vzhľadom na jej vieru nezvolila a s takouto osobou by ani nekomunikovala.

3.3. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhli dovolaciemu súdu, aby rozhodnutie súdu odvolacieho zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3.4. Žalovaný vo vyjadrení navrhol dovolaciemu súdu dovolanie v zmysle § 448 CSP zamietnuť ako nedôvodné.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonom stanovenej lehote (§ 427

ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

5. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

K dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP

6. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť (vo všeobecnosti) taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

8. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Pretože dovolatelia namietali nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), a či je zachované právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

10. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp. zn. III. ÚS 44/2022 z 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi

spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. K námietkam dovolateľov týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán významnými pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Žalobkyne vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP predovšetkým mali za to, že do dnešného dňa okolnosti týkajúce sa spísania a podpísania závetu ostali nejasné. V konaní nebolo jednoznačným spôsobom preukázané, že poručiťka podpísala závet pred dvoma súčasne prítomnými svedkami Ing. E. P. a Mgr. S. P.. V konaní tiež nebolo preukázané, že k podpísaniu závetu poručiťkou a svedkami došlo v domácnosti žalovaného v jeden moment, t. j. súčasne. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie uvedené skutočnosti neskúmali, nezaoberali sa s nimi. Neriešili, či boli splnené podmienky pre platnosť závetu. Súd sa uspokojil s tvrdeniami vypočutých svedkov o tom, že si to nepamätajú.

12.1. Vo vzťahu k namietanému dovolací súd uvádza, že odvolací súd sa uvedenými námietkami podrobne zaoberal v bode 9, v ktorom konštatoval, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že poručiťka závet podpísala. Ďalej bolo svedeckými výpoveďami preukázané, že svedkovia závet rovnako podpísali. Skutočnosť, že s odstupom 15 rokov si nepamätajú konkrétne okolnosti podpisovania sa stáva bežné. To, že si bližšie už nepamätajú okolnosti podpisovania po 14 rokoch, ak potvrdili vlastné podpisy, nemožno vykladať v tom smere, že závet je z tohto dôvodu neplatný. V súdnej praxi je bežným, že svedkovia po 14 rokoch nevedia uviesť bližšie okolnosti určitej udalosti, alebo úkonu, prípadne opoznať človeka (jeho tvár, výzor). Je skôr výnimočné, ak si niekto po 15 rokoch pamätá konkrétnosti určitej udalosti (úkonu). Preto neobstojí námietka žalobkyní, že ak si svedkovia nepamätali bližšie okolnosti spísania závetu, tak uvedená skutočnosť spôsobuje neplatnosť závetu samotného. K námietke, že si nepamätajú bližšie okolnosti podpísania závetu ani poručiťku uviedol, že slovné spojenie osobne známa, je potrebné vykladať v tom smere, že je svedkom známe v čase podpisu o koho sa jedná, a nie že majú bližšie vzťahy s uvedenou osobou. Zdôraznil, že § 476f Občianskeho zákonníka vylučuje, aby svedkami boli blízke osoby dedičov (preto napr. manželka žalovaného, žalobkyne, by nemohli byť svedkami závetu), a preto je potrebné, aby svedkami boli osoby neutrálne vo vzťahu k poručiťkovi a dedičom. Výslovil záver, že rímskokatolícky kňaz takouto osobou bez pochyby je, ako aj druhý svedok, ktorý sa na závet podpísali. Len bližšie vzťahy s poručiťkou by odôvodňovali hlbšiu pamäťovú stopu u svedkov, čo v tomto prípade nenastalo, na druhej strane si svedkovia boli vedomí podpísania závetu, a to je v konaní podstatné. Rovnako je podstatné, že bolo v konaní preukázané znaleckým posudkom, že poručiťka závet vlastnoručne podpísala.

13. Za nedôvodnú považoval dovolací súd aj námietku týkajúcu sa svedka Miloša Uhrína. Odvolací súd správne vyhodnotil záver súdu prvej inštancie, ktorý nevykonal dôkaz jeho výsluchom a na jeho odôvodnenie v bode 9 plne odkazuje.

14. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej

inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Pokiaľ dovolatelia namietali nepreskúmateľnosť rozhodnutia dovolací súd považuje v zmysle vyššie uvedeného túto námietku za nedôvodnú. V prevažnej miere dovolatelia iba polemizujú so súdmi v základnom konaní s ich závermi na vyhodnotenie dôkazov.

15. V reakcii na dovolacie argumenty dovolateľov dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobkyne preto neopodstatnene namietali, že im odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo, na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

15.1. Skutočnosť, že dovolatelia sa s názorom súdov nižšej inštancie nestotožnili, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľiek. Dovolatelia preto neopodstatnene namietajú existenciu tejto vady v zmysle § 420 písm. f) CSP.

K dovolaciemu dôvodu vymedzenému v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP

16. Dovolatelia vo vzťahu k namietanému dovolaciemu dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP konkretizovali právnu otázku nasledovne:

„Je platný závet v prípade, ak sa ani jeden zo svedkov uvedených na závete v rámci svojho výsluchu v konaní nevedel vyjadriť k osobe poručiťky ani ku skutočnosti, či poručiťka pred nimi súčasne prítomnými závet vôbec podpísala a zároveň vyjadrila, že listina obsahuje jej poslednú vôľu, pričom len vedeli uviesť, že sa jedná o ich podpisy.“

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17.1. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých § 421 ods. 1 CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, o ktorú z možností uvedených v § 421 ods. 1 písm. a) až c) CSP ide, teda z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania.

17.2. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

18. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

19. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 432 ods. 2 CSP. Okrem toho, nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP je, že dovolateľ uvedie právnu (nie skutkovú) otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Inak dovolací súd nemá možnosť posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, či ide o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a či sú splnené osobitné podmienky uvedené v jednotlivých prípadoch, v ktorých citované ustanovenie dovolanie prípustá.

20. V danom prípade však dovolateľmi nastolenú otázku možno považovať za otázku skutkovú, nie však právnu. Pokiaľ žalobkyne polemizovali s právnymi závermi nižších súdov či spochybňovali správnosť ich rozhodnutia, či kritizovali prístup nižších súdov k právnemu posudzovaniu veci, uvedené námietky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. I. ÚS 51/2020, III. ÚS 387/2021) v prípade posudzovania prípustnosti dovolania je dovolací súd viazaný vymedzením právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolatelia pri namietanom nesprávnom právnom posúdení veci otázku definovali, avšak jednalo sa o otázku skutkovú.

21. Vzhľadom na námietku dovolateľov voči nesprávnosti záveru súdov nižších stupňov dovolací súd uvádza, že odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci námietkami spočívajúcimi v spochybňovaní správnosti skutkových zistení a vyhodnotení dôkazov súdom nižšej inštancie významovo nezodpovedá kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 a § 432 ods. 2 CSP. Dovolací súd poznamenáva, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP); dovolací súd nie je treťou inštanciou, na ktorej by bolo možné domáhať revízie skutkových zistení vykonaných súdmi nižšej inštancie, nie je súdom skutkovým, a preto dovolanie nie je prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaných dôkazov.

22. Zhrnúc vyššie uvedené dovolací súd uzavrel, že žalobkyne neopodstatnene namietali, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté zmätočnosťou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f) CSP majúcou za následok porušenie jeho práva na spravodlivý proces a takisto, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, a preto dovolanie žalobkýň ako nedôvodné v zmysle § 448 CSP zamietol.

23. Aplikujúc zásadu úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP) vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania v dovolacom konaní úspešnému žalovanému voči v dovolacom konaní neúspešným dovolateľom. Z obsahu spisu vznik trov dovolacieho konania u žalovaného preukázaný je, preto mu dovolací súd priznal náhradu trov dovolacieho konania.

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.